

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version: Ranta, T. & Martikainen, S. (2018) Pelkkä hyvä tahto ei enää riitä. Ennaltaehkäisyn täytyy alkaa oppilaitoksen tai korkeakoulun ylimmän johdon teoilla. Turvallisuus & riskienhallinta 33:3, 41.

Pelkkä hyvä tahto ei enää riitä

Ennalta ehkäisyyn täytyy alkaa oppilaitoksen tai korkeakoulun ylimmän johdon teoilla

Monessa oppilaitoksessa ja korkeakoulussa turvallisuus näyttäytyy valitettavasti vieläkin sirpaleisena, ja turvallisuuden uskotaan voitavan toteuttaa ilman tosiasiallisia ja riittäviä resursseja. Tällainen toiminta ei voi mahdollistaa turvallista oppimis- ja työympäristöä, jota lain mukaan kouluilta edellytetään.

Turvallisuusosaamista ja myös osaajia tarvittaisiin lisää, puhumattakaan tehokkaasta ja hyvin organisoidusta turvallisuusjohtamisesta. Sen edellytyksenä on, että oppilaitoksen tai korkeakoulun ylin johto ottaa turvallisuusasiat vakavasti ja mahdollistaa turvallisuustyölle riittävät resurssit.

Monessa oppilaitoksessa ja korkeakoulussa halutaan uskoa, että turvallisuustyö on suunnitelmallista, ja turvallisuus on hyvällä tasolla. Tuoreen tutkimuksen (Martikainen 2016) mukaan

peruskoulujen ja ammattikorkeakoulujen turvallisuustyö ei kuitenkaan täytä vielä edes turvallisuusjohtamisen perusvaatimuksia. Turvallisuusjohtaminen on edelleen sirpaleista.

Totta sen sijaan on, että hyvää tahtoa turvallisuustyön toteuttamiselle löytyy kouluasteesta riippumatta. Tahto ei kuitenkaan enää riitä varmistamaan turvallista opiskelu- ja työympäristöä, vaan tarvitaan siis systemaattista turvallisuusjohtamista.

Ensimmäiseksi lisättävä ylimmän johdon turvallisuustietoisuutta

Jotta vaatimus turvallisesta opiskelu- ja työympäristöstä toteutuisi käytännössä, tarvitaan oppilaitosten ja korkeakoulujen ylimmän johdon turvallisuustietoisuuden ja -osaamisen lisäämistä ja sitä kautta syntyvää tukea turvallisuusjohtamisen kehittämiseksi.

Lisäksi tarvitaan riittävät resurssit, jotta kouluissa olisi turvallisuusosaajia, tietoa ja

Hyvin organisoidussa turvallisuusjohtamisessa oppilaitoksen tai korkeakoulun ylin johto ottaa turvallisuusasiat vakavasti ja mahdollistaa turvallisuustyölle riittävät resurssit.

taitoa keskittyä riskiperusteiseen ja hyvin johdettuun turvallisuuteen.

Turvallisuudelle on asetettava yhteiset periaatteet ja tavoitteet.

Turvallisuutta ei voi ulkoistaa, mutta sitä voi ja pitää toteuttaa johdetusti, tehokkaasti ja kokonaisvaltaisesti.

Koulujen mahdollisuus yhteistyöhön

Vuonna 2017 julkaistu **Yhteiskunnan turvallisuusstrategia** korostaa muun muassa varautumista, henkistä kriisinkestävyttä ja kaiken kattavaa yhteistyötä. Myös kouluille tämä tarjoaa mahdollisuuksia kaikenlaisen yhteistyön edistämiseksi eri toimijoiden kanssa. Oppilaitosten ja korkeakoulujen yhteistyöverkostot ovat tästä jo hyvänä esimerkkinä – turvallisuutta kehitetään yhdessä. Myös ei-toivottuihin ilmiöihin voidaan vastata parhaiten lujittamalla eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja jakamalla esimerkiksi ennaltaehkäisyyn ja puuttumiseen liittyviä parhaita käytäntöjä.

Oppilaitosten ja korkeakoulujen yhtenä tavoitteena pitäisikin olla systemaattisen turvallisuusjohtamisen pitkäjänteinen kehittäminen. Onneksi yhä useampi oppilaitos ja korkeakoulu ovat ymmärtäneet tämän merkityksen. ■